

Fiche 1: Verordening Een Europees systeem voor reisinformatie en –autorisatie (ETIAS)

1. Algemene gegevens

a) Titel voorstel

Proposal of the European Parliament and of the Council establishing a European Travel Information and Authorisation System (ETIAS) and amending Regulations (EU) NO 515/2014, (EU) 2016/399, (EU) 2016/794 and (EU) 2016/1624.

b) Datum ontvangst Commissiedocument

16 november 2016.

c) Nr. Commissiedocument

COM (2016)731

d) EUR-lex

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52016PC0731>

e) Nr. impact assessment Commissie en Opinie Impact-assessment Board

Niet opgesteld

f) Behandelingstraject Raad

de Raad van Justitie en Binnenlandse Zaken

g) Eerstverantwoordelijk ministerie

Ministerie van Veiligheid en Justitie

h) Rechtsbasis

artikel 77 (2) (b) en (d) VWEU

artikel 87 (2) (a) VWEU

artikel 88 (2) (a) VWEU

i) Besluitvormingsprocedure Raad

gekwalificeerde meerderheid

f) Rol Europees Parlement

medebeslissing

2. Essentie voorstel

a) *Inhoud voorstel*

De Commissie heeft op 16 november 2016 een voorstel voor een Europees systeem voor reisinformatie en -autorisatie (ETIAS) gepresenteerd. Het ETIAS heeft als doel de veiligheidscontroles van niet-visumplichtige reizigers te versterken. Het ETIAS zal informatie verzamelen van alle niet-visumplichtige reizigers die van plan zijn naar de Europese Unie te reizen. Van deze groep reizigers is dergelijke informatie niet structureel beschikbaar, waar die wel beschikbaar is voor visumplichtige reizigers. Op basis van de vooraf verstrekte persoonsgegevens worden reizigers in een pre-screeningproces gecontroleerd en kan worden bepaald of betrokkenen een risico vormen uit het oogpunt van illegale migratie en veiligheid. Dit zal bijdragen aan een efficiënter beheer van de EU- buitengrenzen en verbetering van de interne veiligheid. Daarnaast zal het ETIAS het reizen van bonafide reizigers naar het Schengengebied vergemakkelijken. Het Centrale Systeem van ETIAS zal worden beheerd door het Europese grens- en kustwacht agentschap (Frontex) in nauwe samenwerking met de bevoegde autoriteiten van de lidstaten en Europol. Het Agentschap eu-LISA zal ETIAS ontwikkelen en zal worden belast met het technische beheer ervan.

De belangrijkste functies van ETIAS zijn:

- De verificatie van de informatie (identiteit, reisdocumenten, verblijfplaats, contactgegevens, enz.) die niet-visumplichtige onderdanen van derde landen via een onlinetoepassing indienen voordat zij naar de buitengrenzen van de EU afreizen – met als doel te beoordelen of zij een risico vormen uit het oogpunt van irreguliere migratie, veiligheid of volksgezondheid van de lidstaten.
- De automatische toetsing van elke aanvraag aan andere (EU-)informatiesystemen om te bepalen of er feitelijke indicaties of redelijke gronden zijn om een reisautorisatie te verlenen of te weigeren. Deze toetsing maakt gebruik van informatiesystemen zoals het SIS, het VIS, de databank van Europol en van Interpol, het EES, Eurodac, het ECRIS en een specifieke watchlist van ETIAS. Ook wordt getoetst aan gerichte, proportionele en duidelijk omschreven screeningsregels.
- Verlening van een reisautorisatie. Bij gebrek aan treffers of elementen die een diepgaandere analyse vereisen, wordt de reisautorisatie automatisch en binnen enkele minuten verleend. In geval van een hit zal in beginsel de reisautorisatie niet worden verleend. In dit verband zal Frontex in de eerste fase nader onderzoek verrichten. Op basis van een positieve uitkomst kan alsnog de reisautorisatie worden verleend. In de overige gevallen zal de aanvraag worden doorgeleid naar de lidstaat die verantwoordelijk is voor de verdere behandeling van de aanvraagprocedure.

De autorisatie voor het reizen naar het Schengengebied is vijf jaar geldig en kan voor meerdere reizen worden gebruikt. De kosten bedragen 5 euro voor aanvragers boven de 18. Aanvragers onder de 18 jaar hoeven geen leges te betalen.

b) *Impact assessment Commissie*

Er is geen impact assessment uitgevoerd. Wel heeft de Commissie in de periode juni tot en met oktober 2016 een haalbaarheidsstudie door PWC laten uitvoeren. Het ETIAS voorstel is op basis

daarvan opgesteld. In het haalbaarheidsonderzoek is gekeken naar de privacyaspecten, de juridische gevolgen, de kosten-baten en de technische inrichting van de infrastructuur op centraal en decentraal niveau. Er is ook gekeken naar de impact van het systeem op de vervoerders. Verder is er in de studie gekeken naar de relatie van ETIAS met andere systemen zoals het Europees in- en uitreisysteem en het Passenger Name Record (PNR) systeem. De belangrijkste bevindingen van deze studie zijn onder andere de volgende:

Op basis van de gegevens uit ETIAS kan een risico-assessment worden gemaakt. Op basis daarvan kan autorisatie worden verleend. Dit proces kan daarom een belangrijke bijdrage leveren aan de bestrijding van illegale migratie en de interne veiligheid. De geldigheidsduur van de autorisatie zou bij voorkeur tussen de twee en vijf jaar dienen te zijn.

Er is een procedure voor harmonisering van de risico-assessments van de lidstaten voorgesteld en tevens zijn voorstellen gedaan voor de gewenste dataset voor het ETIAS en de bewaartermijn van deze gegevens.

3. Nederlandse positie ten aanzien van het voorstel

a) Essentie Nederlands beleid op dit terrein

Het ETIAS voorstel zal een belangrijke bijdrage leveren aan de bestrijding van illegale immigratie en de veiligheid van Nederland en de Schengenlidstaten omdat al in een vroegtijdig stadium gecontroleerd kan worden of de betreffende persoon een gevaar vormt voor de nationale veiligheid en openbare orde of volksgezondheid. Deze uitgangspunten sluiten aan bij de ambities van het kabinet om vroegtijdig zicht te krijgen op derdelanders die naar het Schengengebied willen reizen. Het ETIAS-voorstel draagt ook bij aan de mobiliteit van de bonafide niet-visumplichtige reiziger. Het kabinet is voorstander van het faciliteren van bonafide reizigers. Met de informatie uit het ETIAS kan de grenspassage van reizigers met een positieve reisautorisatie worden gefaciliteerd, wat weer een positieve werking heeft op de aantrekkelijkheid van de Schengenlidstaten als zakelijke en toeristische bestemming.

b) Beoordeling + inzet ten aanzien van dit voorstel

Het kabinet verwelkomt het ETIAS omdat het systeem het reizigersproces faciliteert en het werk van de grenswachters effectiever kan worden uitgevoerd doordat er een eerste check voorafgaand aan de reis plaatsvindt. Daarnaast vindt het kabinet dat het ETIAS een belangrijke bijdrage kan leveren aan de interne veiligheid in de lidstaten omdat in het pre-screeningproces een aantal internationale en nationale databases worden geraadpleegd waardoor mogelijke illegale immigratie en een potentiële bedreiging van de interne veiligheid of openbare orde in een vroeger stadium kan worden onderkend en maatregelen kunnen worden getroffen, zoals het weigeren van de autorisatie om te reizen.

Het kabinet acht het van belang dat het primaire doel van het ETIAS gericht is op het faciliteren van het reizigersproces en het versterken van het grenscontroleproces. De informatie uit het ETIAS mag volgens het kabinet ook worden gebruikt door rechtshandhavingdiensten van de lidstaten ten behoeve van de bestrijding van zware criminaliteit en terrorisme, zoals is vermeld in het voorstel. Het kabinet acht het hierbij wel van belang dat het systeem alleen onder duidelijke voorwaarden

toegankelijk is voor rechtshandhavingdiensten. Bij het formuleren van deze voorwaarden dient rekening te worden gehouden met de bescherming van de persoonsgegevens zoals gewaarborgd door de EU privacy regelgeving, artikel 10 van de Grondwet en de Wet bescherming persoonsgegevens.

Het kabinet acht het wenselijk dat de interoperabiliteit en de relatie van het ETIAS systeem met andere bestaande en toekomstige systemen zoals het Schengeninformatie systeem (SIS), Visum informatiesysteem (VIS) en het toekomstige Europees in – en uitreisysteem (EES) en met andere persoonsgegevens die door lidstaten worden verzameld in het kader van de richtlijnen Advance Passenger Information (API) en Passenger Name Record (PNR), duidelijker in kaart worden gebracht. Overlap van procedures zoals de procedures van de nationale passagiers informatie-eenheid (PUI's) met betrekking tot de veiligheidscheck van derdelanders ten behoeve van de bestrijding van zware criminaliteit en terrorisme in het kader van de PNR-richtlijn moet namelijk worden voorkomen, mede gelet op de proportionaliteit van verwerking van persoonsgegevens. Verder is het vanwege de interoperabiliteit met het EES en VIS wenselijk dat de inrichting van de ICT-architectuur van het ETIAS goed aansluit bij die van het VIS en het EES. Het kabinet acht het ook noodzakelijk dat de uitwerking van het systeem onderdeel wordt van het bredere EU informatiemanagementkader waarvoor door middel van de EU routekaart voor informatie-uitwisseling en informatiebeheer strategische en praktische uitgangspunten zijn geformuleerd.

Voor wat betreft de procedure acht het kabinet het wenselijk dat de aanvraagprocedure en check zo eenvoudig mogelijk worden ingericht opdat de administratieve lasten voor de lidstaten alsmede de reizigers zoveel mogelijk worden beperkt. Dit mag natuurlijk niet ten koste gaan van de veiligheidscheck van personen die naar het Schengengebied willen komen.

Het kabinet acht het ook van belang dat er duidelijke afspraken worden gemaakt als een reiziger op basis van ETIAS een reactie krijgt dat deze persoon niet mag reizen naar het Schengengebied. In dit verband is de positie van het kabinet dat de lidstaat die een negatief besluit geeft ook verantwoordelijk wordt voor het vervolgproces, bijvoorbeeld interviews. Er zal goed gekeken moeten worden naar een eventuele rol van en extra werkdruk bij de Nederlandse diplomatieke vertegenwoordigingen. Personen die zich in ETIAS moeten registreren zijn immers vrijgesteld van de Schengen visumplicht en de Nederlandse diplomatieke vertegenwoordigingen in juist die landen met de meeste ETIAS registraties zullen onvoldoende zijn toegerust op de aanvullende interviews en onderzoeken. Over het algemeen is de capaciteit van de ambassades en consulaten in deze landen beperkt vanwege het ontbreken van de visumplicht. Ook de toegang van de grenswachters tot de informatie in het ETIAS zal nader moeten worden uitgewerkt. In het huidige voorstel is slechts een hit- no hit functie naar analogie van de SIS-procedure geregeld. In dit verband acht het kabinet het ook van belang dat meer duidelijkheid wordt verschaft over de autoriteiten die onder de rechtshandhavingdiensten vallen. Het kabinet vindt dat ook de douane en inlichtingendiensten toegang zouden moeten hebben tot de gegevens in het ETIAS. Verder acht het kabinet het ook van belang dat de operationele gevolgen voor de processen in het veiligheidsdomein duidelijker in kaart worden gebracht. Opvolging van een hit kan in sommige gevallen de opsporingsbelangen doorkruisen, want het kan gezien worden als een alertering voor de aanvrager. Verder is het kabinet kritisch voor wat betreft de voorgestelde geldigheidsduur voor de positieve autorisatie. Deze termijn is nu vijf jaar. Het kabinet begrijpt dat deze periode aansluit bij de bewaartermijnen van de

gegevens in het EES en EU VIS, maar gelet op de positieve autorisatie die op basis daarvan wordt verleend is de periode wel erg lang vanuit het oogpunt van veiligheid. Het kabinet zal zich inzetten om deze periode te beperken.

Het beheer van het centrale systeem van het ETIAS is neergelegd bij Frontex. Het mandaat van het Agentschap wordt hiertoe met dit voorstel gewijzigd. Het kabinet heeft hierbij nog wel vragen. Bijvoorbeeld of het Agentschap wel voldoende capaciteit en expertise heeft om deze beheerstaak uit te voeren en of de uitvoering van de veiligheidscheck van personen door het Agentschap wel past binnen het recent aangenomen mandaat van het Agentschap. Op basis van dit mandaat kan het Agentschap een bijdrage leveren aan de bestrijding van georganiseerde criminaliteit en terrorisme. Dit is geen zelfstandige bevoegdheid van het Agentschap, het uitvoeren van een veiligheidscheck op basis van de (inter)nationale watchlists ligt volgens het kabinet meer op het terrein van Europol en de lidstaten zelf. De inzet van het kabinet zal zijn dat de bevoegdheid en rollen van de lidstaten, Europol en het Agentschap met betrekking tot de veiligheidscheck duidelijk en concreet worden uitgewerkt en indien nodig begrensd.

Gegevensbescherming

Het kabinet onderschrijft het standpunt van de Commissie dat het ETIAS de grondrechten van alle reizigers moet eerbiedigen, waaronder het recht op bescherming van de persoonlijke levenssfeer en het recht op bescherming van persoonsgegevens (resp. artikelen 7 en 8 van het EU-Handvest voor de grondrechten). De algemene EU-Verordening gegevensbescherming en de EU-Richtlijn gegevensbescherming zijn voor de Commissie voor zowel de verordeningen als mededeling steeds kaderstellend. Voor het kabinet is het van groot belang dat het voorstel van de Commissie aansluit bij en valt binnen de kaders van de genoemde EU wetgeving en jurisprudentie. Het kabinet vertrouwt voor de naleving ervan op de rol van de Europese en nationale toezichthouder van gegevensbescherming, in acht nemende het belang van de beveiliging van persoonsgegevens, bij de uitwerking en de implementatie van de voorstellen

Op grond van het voorgaande is het kabinet in het algemeen positief over de doelstelling en voorgestelde criteria en voorwaarden voor de inrichting van ETIAS.

c) Eerste inschatting van krachtenveld

Merendeel van de lidstaten ondersteunt het idee voor het ETIAS. Meerdere lidstaten hechten belang aan de interoperabiliteit van ETIAS met bestaande en toekomstige systemen zoals het PNR, API en het Europees in- en uitreisysteem. Daarnaast achten de lidstaten het van belang dat er een goede balans is tussen de baten en kosten.

4. Beoordeling bevoegdheid, subsidiariteit en proportionaliteit

a) Bevoegdheid

De Commissie baseert de bevoegdheid van de EU voor wat betreft ETIAS op artikel 77(2) b en d VWEU. Gelet op het element van de toegang van de rechtshandhaving tot het ETIAS is het passend dat de Commissie artikel 87 (2), dat ziet op de uitwisseling van informatie tussen de lidstaten,

combineert met artikel 88 (2) (a) VWEU, dat ziet op de toegang van Europol tot informatie. Dit is volgens het kabinet de juiste keuze.

b) Subsidiariteit

De subsidiariteit wordt positief beoordeeld tegen de achtergrond van de Europese afspraken met betrekking tot het vrij verkeer van personen en de samenwerking in het kader van het Schengen acquis. De totstandkoming van een Europees systeem voor reisinformatie en –autorisatie van niet visumplichtige derdelanders tot het Schengengebied kan niet worden gerealiseerd door de lidstaten afzonderlijk. Het kabinet onderschrijft dat afspraken hierover op Europees niveau moeten worden gemaakt.

c) Proportionaliteit

De proportionaliteit van het voorstel wordt over het algemeen positief beoordeeld. Het kabinet is positief waar het voorstel bijdraagt aan versterking van het grensbeheer, de bestrijding van illegale immigratie en ernstige criminaliteit en terrorismebestrijding. Zoals eerder is aangegeven heeft het kabinet toch nog een aantal vragen over de uitvoeringsaspecten. In dit verband acht het kabinet het bijvoorbeeld van belang dat het ETIAS optimaal kan worden benut door de grenswachters in de betreffende lidstaten en dat het niet alleen een hit- no hit registratiesysteem is maar dat op basis van de informatie uit het ETIAS actief interventies in het kader van het grenstoezicht kunnen worden uitgevoerd. Daarnaast zal het kabinet er op letten dat de voorstellen vanuit het perspectief van de privacy van de reiziger niet verder gaan dan noodzakelijk voor het bereiken van de doelstelling van het ETIAS.

5. Financiële implicaties, gevolgen voor regeldruk en administratieve lasten

a) Consequenties EU-begroting

De totale kosten van de ontwikkeling van het ETIAS en de benodigde aanpassingen op centraal en nationaal niveau worden door de Commissie geraamd op 212,1 miljoen euro. Het gaat hier om kosten over een periode van 2018 t/m 2020, bestaande uit ontwikkeling- en beheerskosten van de systemen. In het Meerjarig Financieel Kader (MFK) is in het interne veiligheidsfonds (ISF) 113.4 miljoen euro gereserveerd voor de implementatiekosten van het ETIAS tot 2020. De overige implementatiekosten die in 2020 worden gemaakt zullen volgens de informatie van de Commissie uit de financiële middelen uit het nieuwe MFK 2020-2027 worden gefinancierd. Het kabinet is van mening dat de eventuele financiële gevolgen van het voorstel voor de EU-begroting moeten passen binnen de bestaande financiële kaders van de EU-begroting.

In het voorstel wordt aangegeven dat de jaarlijkse operationele kosten van het ETIAS systeem vanaf 2020 kunnen worden betaald uit de inkomsten van de aanvragen. Uit de informatie van de Commissie blijkt dat in het nieuwe MFK vanaf 2020-2027 ook weer een deel van de beschikbare financiële middelen zal worden gereserveerd voor de kosten van het ETIAS. Op dit moment is de hoogte van dit bedrag nog niet bekend. Het kabinet zal dit proces kritisch volgen en wil op dit moment niet vooruit lopen op de inhoud en omvang van het MFK na 2020.

b) *Financiële consequenties (incl. personele) voor rijksoverheid en/ of decentrale overheden*

Na 2020 zullen de operationele kosten van het ETIAS voor rekening komen van de lidstaten. Voor de nationale financiële consequenties die uit het voorstel voortvloeien, dienen de budgettaire gevolgen te worden ingepast op de begroting van de beleidsverantwoordelijke departementen, conform de regels met betrekking tot budgetdiscipline.

Het is in dit stadium niet mogelijk een concrete inschatting te geven van de totale implementatiekosten van de verordening. Een deel van de kosten, onder meer ontwikkelkosten van het centrale deel, software, hardware en nationale ontwikkelkosten zoals nationale interface zal uit het gereserveerde Europese middelen worden gefinancierd en indien nodig kunnen de overige nationale kosten uit het nationale deel van het interne veiligheidsfonds worden gefinancierd. Echter, dit betekent wel een herprioritering van het resterende deel van de 28,6 miljoen euro die in het buitengrenzenfonds tot 2020 ter beschikking is gesteld aan Nederland. Ruim 17 miljoen euro is uit het fonds al verleend. Herprioritering van het resterende deel voor de implementatie van het ETIAS zal wel de nodige inspanningen vergen, zoals aanpassing van het Nationale Programma. De kosten zijn ook afhankelijk van het aantal aanvragen dat NL moet behandelen. In het voorstel geeft de Commissie aan dat de operationele kosten van het ETIAS vanaf 2020 kunnen worden gefinancierd met de legesopbrengsten voor de aanvragen. Volgens de Commissie worden in 2020 39 en in 2027 50,5 miljoen visa-vrijgesteldereizigers verwacht. Het is onduidelijk of deze aantallen unieke reizigers zijn. Ook is onduidelijk of, gezien het feit dat autorisatie vijf jaar geldig is, dit aantal moet worden verdeeld over vijf jaar. Daarnaast zal een deel van de beheerskosten uit het nieuwe MFK 2020 worden gefinancierd. De hoogte van de beschikbare middelen is op dit moment niet bekend.

Uitgaande van het voorstel worden de kosten met name verwacht aan de doorlaatposten aan de grens, daarnaast zijn er kosten om de diplomatieke vertegenwoordigingen, naturalisatie- en immigratiedienst (IND) en nationale rechtshandhavingdiensten eveneens aan te sluiten op het ETIAS. Verder zal bij de implementatie van het ETIAS rekening worden gehouden met de maatregelen en investeringen die in de komende periode zijn voorzien t.b.v. de implementatie van de PNR richtlijn en EES (TRIP (Travel Information Portal) en de investeringen m.b.t. verdere ontwikkeling van API).

Anderzijds kan het systeem leiden tot minder toegangsweigeringen aan de Nederlandse grens, en daarmee minder kosten voor vervolgproces.

c) *Financiële consequenties (incl. personele) voor bedrijfsleven en burger*

De burgers uit derde landen zullen voor hun aanvraag 5 euro aan legeskosten moeten betalen. Het voorstel zal ook de nodige (financiële) investeringen vergen van luchtvaartmaatschappijen omdat technische aanpassingen nodig zijn voor de toegang tot bepaalde informatie in het ETIAS. Verder zullen er minder sancties aan luchtvaartmaatschappijen worden opgelegd als het systeem leidt tot minder toegangsweigeringen.

d) Gevolgen voor regeldruk/administratieve lasten voor rijksoverheid, decentrale overheden, bedrijfsleven en burger

Het voorstel ETIAS brengt naar verwachting bestuurslasten voor de lidstaten met zich mee. Zo moeten de uitgezonden ambtenaren van de diplomatieke vertegenwoordigingen dan wel de toekomstige centrale service organisatie of Marechaussee, wanneer uit nader onderzoek nieuwe feiten naar voren komen of er sprake is van nieuwe omstandigheden, de gegevens van de reizigers in ETIAS aanpassen of goedkeuren. Daarnaast moeten de lidstaten informatie en rapportages verstrekken aan Frontex. Ook heeft iedere reiziger het recht te vernemen welke gegevens over hem of haar in het ETIAS zijn opgeslagen en welke lidstaat een eventueel vervolgonderzoek in behandeling heeft. Deze informatie moet in het ETIAS worden geregistreerd. Daar staat naar verwachting een efficiencywinst tegenover omdat een grote groep reizigers, na het doen van de relatief eenvoudige aanvraag in ETIAS, sneller de grens kan passeren eventueel door middel van de geautomatiseerde grenspassages. Verder heeft het ETIAS ook de nodige operationele gevolgen voor de processen in het veiligheidsdomein.

6. Implicaties juridisch

a) Consequenties voor nationale en decentrale regelgeving en/of sanctionering beleid (inclusief toepassing van de lex silencio positivo)

De verordening is verbindend in al zijn onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in de lidstaten overeenkomstig het VWEU. Op basis van de verordening kan het niettemin nopen tot aanpassing van de nationale wetgeving (waarbij bijvoorbeeld wetgeving, die niet strookt met de verordening moet worden geschrapt of daarmee in overeenstemming moet worden gebracht) dan wel tot het uitvaardigen van nationale maatregelen die het nuttige effect van de verordening in de lidstaten moet waarborgen. Voor de uitvoering van het ETIAS zullen onder meer bevoegde nationale autoriteiten, onder andere op terrein van grenstoezicht en rechtshandhaving moeten worden aangewezen. Verder is aandacht nodig voor de samenhang van deze verordening met andere (nationale implementatie van) EU-wetgeving op het terrein van grensbeheer en passagiersgegevens, zoals de API-richtlijn, PNR-richtlijn, de EU VIS verordening, het Schengen Informatie Systeem (SIS) en de EES-verordening.

b) Gedelegeerde en/of uitvoeringshandelingen, incl. NL-beoordeling daarvan

Het voorstel bevat een aantal mogelijkheden voor delegatie en uitvoeringshandelingen. Het kabinet oordeelt in zijn algemeenheid positief over de voorstellen daar waar het gaat om uitvoeringsmaatregelen voor de ontwikkeling en technische specificaties met betrekking tot het ETIAS. Ook ten aanzien van de delegatiebepalingen oordeelt het kabinet in beginsel positief.

c) Voorgestelde implementatietermijn (bij richtlijnen), dan wel voorgestelde datum inwerkingtreding (bij verordeningen en besluiten) met commentaar t.a.v. haalbaarheid

De verordening voor een ETIAS treedt in werking op de twintigste dag volgend op die van bekendmaking in het publicatieblad van de Europese Unie. Het voorstel treedt voor een deel direct (20 dagen na publicatie) in werking. Inwerkingtreding is voor het andere deel gekoppeld aan completering van de benodigde ICT systemen en andere voorzieningen. Het kabinet zal erop

aandringen dat deze inwerkingtredingsdata goed op elkaar aansluiten en realistische implementatietermijnen inhouden, zowel als het gaat om de benodigde nationale regelgevende activiteiten als uitvoeringsvoorzieningen en informatievoorzieningen. Indien (aanpassing van) nationale wetgeving toch nodig blijkt, zal worden aangedrongen op een langere termijn om deze wetgeving te kunnen doorvoeren.

7. Implicaties voor uitvoering en/of handhaving

a) Uitvoerbaarheid

De ontwikkeling en implementatie van een ETIAS zal investeringen in techniek, infrastructuur als personeel vergen. De exacte uitvoeringsconsequenties voor de lidstaten zijn op dit moment nog niet goed in te schatten omdat de uitvoerbaarheid van het voorstel onder andere afhankelijk zal zijn van de beleidskeuze voor het nationale contactpunt in Nederland.

b) Handhaafbaarheid

Ook de exacte consequenties voor de handhaving zijn op dit moment niet goed in te schatten. Gelet op de verantwoordelijkheid van het Europese grens- en kustwacht agentschap voor het beheer van het centrale systeem van het ETIAS zijn de mogelijke gevolgen voor de lidstaten op dit terrein beperkt.

8. Implicaties voor ontwikkelingslanden

Ontwikkelingslanden zijn derde landen. Voor niet visumplichtige ontwikkelingslanden zijn de implicaties van het ETIAS gelijk aan onderdanen uit andere niet visumplichtige derde landen omdat het ETIAS geen onderscheid maakt in de wijze van registratie van derdelanders uit niet visumplichtige ontwikkelingslanden. Er is alleen een onderscheid in het registratieproces van visumplichtige en niet visumplichtige derdelanders. De meeste ontwikkelingslanden zijn visumplichtig.